

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoCsp/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619200778
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3619200778.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Jozefa Šuleka v spore žalobcu P. Y. Y. Z. SA, so sídlom P. X. 1, XXXXX Y., Z., registrovaného pod číslom 542 XXX XXX, konajúceho na území Slovenskej republiky prostredníctvom P. Y. Y. Z. SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom P., Q. 2, S.: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátska kancelária J.. R. A. s.r.o., so sídlom P., L. XX, proti žalovanému K. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. nad V. XXX, o zaplatenie 404,91 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 25.novembra 2019, č.k. 6Csp/80/2019-72, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti I. o zamietnutí žaloby v sume 137,92 eur s príslušenstvom a vo výrokovej časti II. o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a a výrokom II. rozhodol, že žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 29.05.2019 domáhal zaplatenia sumy 404,91 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že predchodca žalobcu so žalovaným uzatvorili dňa 19.08.2015 zmluvu o úvere na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v celkovej výške 369,- eur. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v 13 mesačných splátkach vo výške 34,48 eur. Úroková sadzba bola dohodnutá na 23,4 % ročne, RPMN predmetného úveru bola 23,40%, priemerná RPMN 24,42 %. Žalovaný úver splácal do 15.10.2015 odvtedy je v neustálom omeškaní. Právny predchodca žalobcu I listom zo dňa 07.03.2016 upozornil žalovaného, že je v omeškaní, a že z tohto dôvodu bude požadovať zaplatenie celej nesplatennej časti úveru. Listom zo dňa 09.06.2016 vyhlásil žalobca okamžitú splatnosť úveru. Právne vec súd prvej inštancie posúdil najmä podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch; § 497 Obchodného zákonníka; § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 565, § 100 ods. 1, §101, § 103 a §54a Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Žalobca sa žalobou domáha zaplatenia istiny 404,91 eur spolu s úrokmi vo výške 23,40% ročne zo sumy 318,09 eur od 03.06.2016 do zaplatenia, spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 364,91 eur od 03.06.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. Súd prvej inštancie po preskúmaní žalobcovho nároku dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, nakoľko nárok žalobcu je premlčaný podľa § 100 OZ a podľa § 54a OZ nevymáhateľný, keďže ide o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že premlčacia doba je všeobecná - trojročná, keďže ide o občianskoprávny (spotrebiteľský) vzťah a začala plynúť v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka odo dňa zročnosti splátky, pre nezaplatenie ktorej došlo k zosplateniu celého dlhu. Z upozornenia na neplatenie a na jeho následky vyplýva, že to nemohla byť splátka splatná neskôr ako 15.02.2016. Upozornenie totiž bolo zaslané žalovanému 07.03.2016, pričom posledná predtým splatná

splátka sa stala splatnou 15.02.2016. Premlčacia doba teda nezačala plynúť neskôr ako 15.02.2016 a neuplynula neskôr ako 15.02.2019. Žaloba bola doručená súdu až dňa 28.05.2019 (elektronicky). Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že pri posúdení premlčania, stanovil začiatok plynutia premlčacej doby v súlade s aktuálnou judikatúrou, Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9Co/288/2016, Krajského súdu v Trenčíne vo veci 5Co/242/2017 a Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 12Co/169/2018, v ktorých bol prijatý záver, že rozhodným dátumom pre začiatok plynutia premlčacej doby v spotrebiteľských právnych vzťahoch v prípade zosplatnenia dlhu podľa § 565 OZ je splatnosť tej splátky, ktorá je rozhodná pre uplatnenie zosplatnenia. Nie je podstatné, kedy došlo k zosplatneniu, ale pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby je podstatné, pre nezaplatenie ktorej splátky k zosplatneniu došlo. Súd prvej inštancie za rozhodujúcu stanovil splátku, ktorej splatnosť by nastala najneskôr 15.02.2016. Premlčacia doba teda nemohla uplynúť neskôr ako 15.02.2019, pričom žaloba bola podaná až 28.05.2019. Keďže išlo o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý bol premlčaný a nevymáhateľný, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

2. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej výrokovej časti I. čo do zaplatenia sumy 137,92 eur s príslušenstvom a vo výroku I. o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žalobca mal za to, že súd prvej inštancie v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie o tom, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. Podľa názoru žalobcu z Občianskeho zákonníka najmä z 8. hlavy 1. časti určujúcej dĺžku premlčacej doby nikde nevyplýva, že veriteľ, ktorého dlžník je spotrebiteľom, by mal byť akokoľvek ukrátený o svoje právo na uplatnenie svojich pohľadávok v zákonom priznanej všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Žalobca mal za to, že z ust. § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri plnení dlhu v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatnenie dlhu v celej výške len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Predmetné zákonné ustanovenie predstavuje právo veriteľa, nie jeho povinnosť. Ak by veriteľ nevyužil svoje právo na splatenie celého zvyšku dlhu, naďalej by bol oprávnený požadovať len zaplatenie už splatných splátok, t.j. premlčacia doba by plynula každej splátke samostatne. Zo súdom uplatňovaných ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva len obmedzenie veriteľa za akých podmienok môže uplatniť svoje právo na zosplatnenie celej pohľadávky, t.j. až po uplynutí 3 mesiacov s omeškaním splatnej splátky. Predmetné ustanovenia však nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Do momentu predčasného zosplatnenia dlhu (02.06.2016) sa jednotlivé mesačné splátky premlčávajú samostatne (september 2015 až máj 2016) a až ku dňu 02.06.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky splatné k 15.06.2016 až 15.09.2016. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/216/2018 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/88/2018. Žalobca súčasne poukázal na rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 17Co/228/2016 zo dňa 12.04.2017. Žalobca bol toho názoru, že dodržal postup v zmysle vyššie uvedených ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže na základe predložených oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bol úver veriteľom zosplatnený až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splatných splátok. Žalobca vyhlásil dňa 02.06.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Nasledujúci deň, t.j. 03.06.2016 žalobca mohol svoje právo vykonať prvý raz. Žalobný návrh bol podaný na súd dňa 28.05.2019, t.j. v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka si žalobca svoj nárok uplatnil v zákonnej trojročnej premlčacej dobe minimálne v rozsahu splátok zosplatnených k 02.06.2016. Podľa žalobcu, súd mal správne priznať žalobcovi uplatnený nárok minimálne v rozsahu sumy 137,92 Eur s prísl. predstavujúceho splátky splatné po mimoriadnom zosplatnení úveru. Žalobca žiadal, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona CSP, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti I. o zamietnutí žaloby v sume 137,92 eur s príslušenstvom a vo výrokovej časti II. o náhrade trov konania je potrebný ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka v platnom znení ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

6. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

7. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

8. Z uvedených ustanovení vyplýva, že premlčacia doba v prípade spotrebiteľského úveru, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, za predpokladu, že to bolo medzi stranami spotrebiteľského úveru dohodnuté. Občiansky zákonník tak výslovne v § 103, druhá veta stanovuje osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného úveru, a teda, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Preto premlčanie bolo potrebné posudzovať vzhľadom na toto osobitné pravidlo začiatku plynutia premlčacej doby od zročnosti nesplnenej splátky pre ktorú došlo k zosplatneniu a za súčasného splnenia podmienok podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Premlčanie tak nebolo možné posudzovať odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ako namietal žalobca. Vo vzťahu k trvaní premlčacej doby táto skutočnosť de facto znamená, že táto premlčacia doba je skrátená pre takýto prípad o 3 mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatiť dlh, lebo by porušil ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Takýto výklad predmetného ustanovenia vo vzťahu k dĺžke premlčacej doby je podľa názoru odvolacieho súdu plne v súlade so zákonom a inštitútom premlčania, keď premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarca stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, a teda že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu, resp. podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva.

9. Pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby v predmetnej veci tak bolo jednak potrebné preskúmať, či medzi zmluvnými stranami zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo dohodnuté, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj zistenie splatnosti tej splátky, pre nezaplatenie ktorej veriteľ pristúpil k zosplatneniu celého úveru.

10. V danej veci nebolo sporné, že zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou A. T., a.s., (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) dňa 19.08.2015, označená ako zmluva č. XXXXXXXXXXXXXXXX, je zmluvou o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva o spotrebiteľskom úvere“), na ktorú sa vzťahujú príslušné ustanovenia slúžiace na ochranu spotrebiteľa, vrátane osobitného pravidla pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka obsiahnuté v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu listom odoslaným žalovanému dňa 07.03.2016 žalovaného vyzval na zaplatenie dlžnej sumy 177,92,- eur s tým, že žalovaného upozornil, že ak nedôjde k úhrade omeškaných splátok, bude požadovať splatenie celej nesplatennej časti úveru vrátane príslušenstva. Oznámením zo dňa 09.06.2016 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že záväzok z vyššie uvedenej zmluvy sa stal splatným dňa 02.06.2016.

11. Z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere /časť 3 bod 3.1/ vyplýva, že právny predchodca so žalovaným uzatvorili dohodu, pre ktorú môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Z listu odoslaného žalovanému dňa 07.03.2016, ktorým žalobca žalovaného upozornil na omeškanie splácania splátok podľa vyššie uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj zo samotného oznámenia o zosplatnení zo dňa 09.06.2016 nevyplýva, pre ktorú splátku právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplatneniu

predmetného úveru, posúdenie ktorej skutočnosti je rozhodné pre zistenie začiatku plynutia premlčacej doby. V takomto prípade, preto treba vychádzať z toho, že veriteľ mohol pristúpiť k zosplatneniu úveru len za podmienok podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako uviedol aj súd prvej inštancie. Z ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky a tiež povinnosť veriteľa upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Veriteľ je tiež časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 Občianskeho zákonníka najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplatneniu došlo). Do splatnosti tejto splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, využiť, inak jeho právo zaniká a prípadné neskoršie zosplatnenie nebude platné.

12. Právny predchodca pristúpil k zosplatneniu ku dňu 02.06.2016. Z prehľadu úhrad splátok predložených žalobcom /č. I. 24/ v spojení s listom odoslaným žalovanému dňa 07.03.2016, ktorým právny predchodca upozornil žalovaného na dlh vo výške 177,92 eur je zrejmé, že žalovaný bol v omeškaní so splácaním úveru aj pre splátku splatnú dňa 15.02.2016. Pritom vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, splátka splatná dňa 15.02.2016 mohla byť splátkou, pre ktorú za dodržania podmienky 3 mesiacov od splatnosti mohol veriteľ pristúpiť k zosplatneniu úveru do splatnosti najbližšej splátky dňa 15.06.2016, k čomu zo strany právneho predchodcu žalobcu aj došlo dňa 02.06.2016. Právny predchodca žalobcu preto platne uplatnil svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky pre splátku splatnú dňa 15.02.2016 za súčasného dodržania obmedzení podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené osobitné pravidlo začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 103, druhá veta Občianskeho zákonníka, začiatok premlčania bolo potrebné viazať na splatnosť splátky splatnej dňa 15.02.2016, a teda tak ako uviedol aj súd prvej inštancie, premlčacia doba nemohla uplynúť neskôr ako 15.02.2019. Nakoľko bola žaloba žalobcom podaná na súde prvej inštancie dňa 28.05.2019, nárok žalobcu uplatnený žalobou bol v plnom rozsahu premlčaný, a preto nebola dôvodná ani žalobcom odvolaním napadnutá časť zamietnutého uplatneného nároku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

13. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti I. o zamietnutí žaloby v sume 137,92 eur s príslušenstvom a vo výrokovej časti II. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods.1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný. Žalovanému však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli a tieto nevyplývali ani z obsahu spisu, a preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).